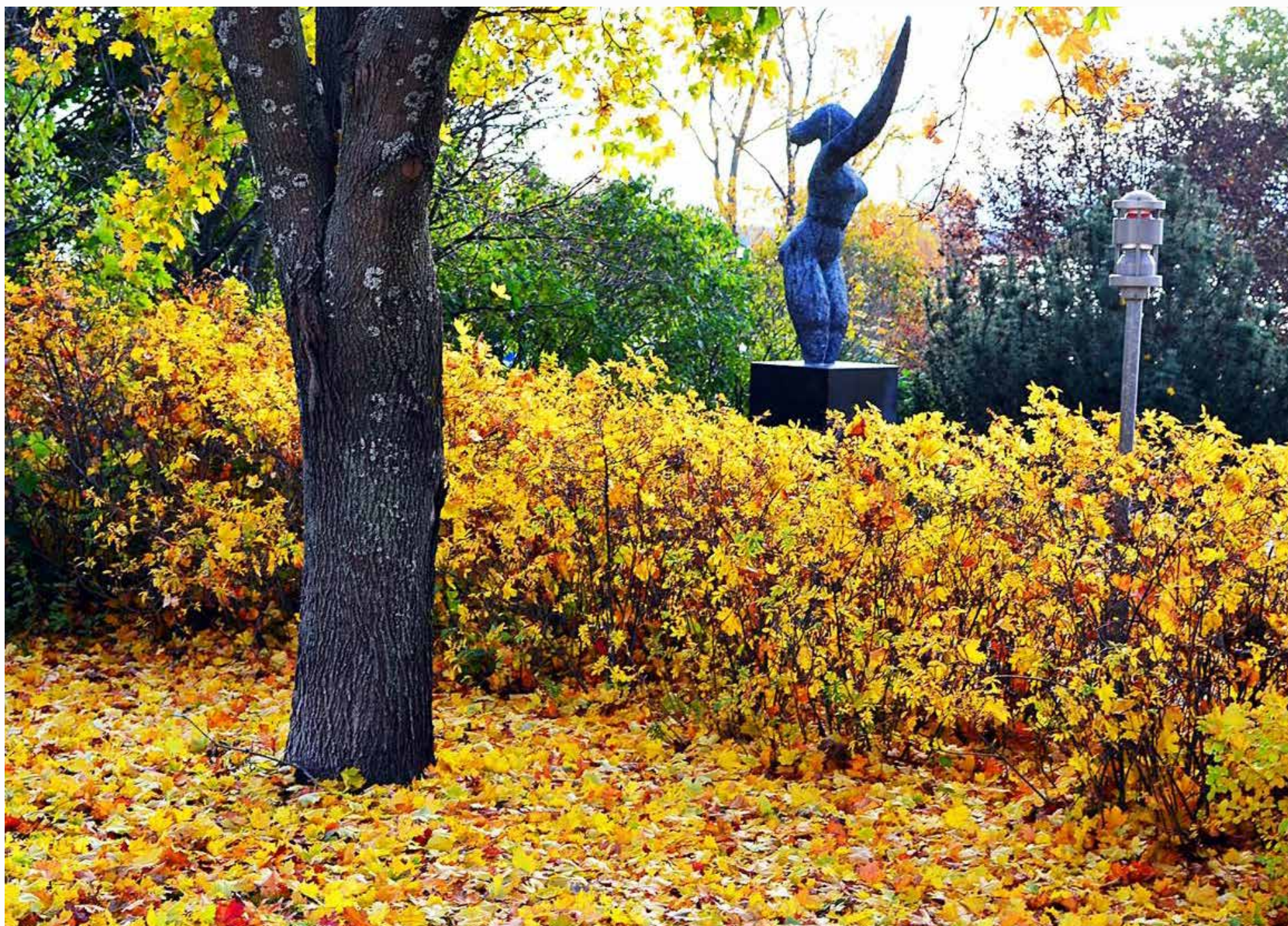

WAASAN PÄIVÄLEHTI

**Vuokrat nousivat
Vaasassa Sivu 2**

**Maitoallergia
Sivu 10**

PAIKALLISUUTISET

TALVIUINTI

**Jääkylpykausi alkaa nyt Vaasassa –
ilmainen kylmähokki odottaa Sisäsa-
tamassa**

Talviuimarit voivat alkaa lämmitellä. Suosittu jääuima-alue Vaasan sisäsatamassa avataan uudelleen 6. marraskuuta ja on avoinna päivittäin klo 6–21.

Sivu 3

TÄNÄÄN

PÄÄKIRJOITUS

Verovapaa palkka 65 vuotta täyttäneille?

Suomessa halutaan ihmisten jatkavan työelämässä nykyistä pidempään. Valtiovarainministeriön virkamiehet ovat ehdottaneet alimman vanhuuseläkeiän asteittaista nostamista 70 vuoteen. Tavoitteena on vahvistaa työllisyyttä ja julkista taloutta. Mutta entä jos ihmisiä saataisiin jatkamaan työssä myös paljon houkuttelevammalla tavalla?

Annetaan yli 65-vuotiaiden tehdä töitä verovapaasti! Ajatus kuulostaa radikaalilta. Ehkä jopa taloudellisesti vasuuttomalta. Silti sitä kannattaisi tutkia.

Kun 65 vuoden eläkeikä aikoinaan vakiintui, maailma oli toisenlainen. Elinajanodote on kasvanut huomattavasti, ja monet 65-vuotiaat ovat nykyään terveitä, aktiivisia ja täynnä arvokasta ammattiosaamista. Miksi yhteiskunnan pitäisi automaattisesti olettaa, että heidän työuransa on ohi?

Porkkanaa kepin sijaan Kuvitellaan, että 65 vuotta täyttänyt saisi pitää koko työpalkkansa maksamatta siitä tuloveroa. Samalla työnantaja vapautettaisiin näiden työntekijöiden työnantajakohtaisista sosiaalivakuutusmaksuista erityisesti säädettyin ehdoin.

Iäkkäälle työntekijälle tämä olisi vahva taloudellinen kannustin. Lisätyöpäivä, osa-aikatyö tai muutama ylimääräinen työvuosi voisi yhtäkkiä tuntua huomattavasti houkuttelevammalta.

Myös työnantajat hyötyisivät. He saisivat käyttöönsä kokeneita työntekijöitä, joilla on vuosikymmenten ammattitaito ja käytännön osaaminen. Samalla rekrytoinnin kustannukset pienenisivät. Esimerkiksi terveydenhuollossa, opetuksessa, teollisuudessa ja asiantuntijatehtävissä kokemus voi olla vähintään yhtä arvokasta kuin nuoruuden energia.

Hyötyisikö myös yhteiskunta? Jos useampi jatkaisi työssä, eläkkeen nostamista voitaisiin ehkä lykätä, tuotanto kasvaisi ja työvoimapula helpottuisi. Taloudellisen toiminnan lisääntyminen voisi kasvattaa verotuloja ja vähentää joitakin julkisia menoja.

Toisaalta verovapaus pienentäisi valtion verotuloja. Siksi uudistuksen todellinen nettovaikutus pitäisi laskea tarkasti. Järjestelmä ei myöskään saisi kannustaa työnantajia korvaamaan nuorempia työntekijöitä halvemmalla ikääntyneellä työvoimalla.

Uusi ajatus ansaitsee kokeilun Verovapaa plkka 65 ikävuo den jälkeen ei ole valmis ratkaisu Suomen talousongelmiin. Mutta miksi emme selvittäisi määräaikaista kokeilua, jossa olisi tulorajat, vapaaehtoisuus ja selkeät pelisäännöt?

Nyt keskustelemme siitä, kuinka pitkään ihmisten pitää jaksaa työelämässä. Meidän pitäisi keskustella myös siitä, miten työssä jatkamisesta tehtäisiin houkuttelevaa.

Photo Supplement

UUTISET

WÄRTSILÄ

Wärtsilälle uusi tilaus Brasiliasta – kuusi moottoria kahteen uuteen jokialukseen

Suomalainen meriteknologia vahvistaa asemiaan Etelä-Amerikassa. Wärtsilä toimittaa kuusi moottoria kahteen uuteen jokialukseen, joiden tehtävänä on kuljettaa rautamalmia Brasilian tärkeällä sisävesireitillä. Laitteiden toimitukset on määrä toteuttaa vuonna 2027.

Kaksi alusta, kolme moottoria kumpaankin Suomalainen teknologiayhtiö Wärtsilä on saanut uuden tilauksen Brasilian sisävesiliikenteeseen. Yhtiö toimittaa yhteensä kuusi

Wärtsilä 20 -moottoria kahteen työntöhinaajaan, joita rakennetaan brasilialaisella Estaleiro Rio Maguari -telakalla.

Alukset tulevat palvelemaan kaivosyhtiö LHG Miningiä. Niiden tehtävänä on kuljettaa rautamalmia Corumbán alueelta osana yhtiön laajempaa vientilogistiikkaa. Kuljetukset tapahtuvat Paraguay–Paraná-vesiväylällä, joka kuuluu Etelä-Amerikan merkittäviin sisävesiliikenteen reitteihin.

Kumpaankin alukseen asennetaan kolme Wärtsilä 20 -moottoria. Tilaus kirjattiin Wärtsilän tilauskantaan vuoden 2026 kolmannella neljänneksellä. Moottoreiden toimitukset on suunniteltu vuodelle 2027.

Luotettavuus ratkaisee vaativissa kuljetuksissa Jokiliikenteessä alusten on pystyttävä työskentelemään luotettavasti myös vaativissa olosuhteissa ja suurilla käyttömääriä. Moottorien polttoainetehokkuus, toimintavarmuus ja huollon järjestäminen ovat siksi tärkeitä tekijöitä.

LHG Miningin toimitusjohtaja Darlan Carvalhon mukaan Wärtsilä 20 -moottoriratkaisu on osoittautunut yrityksen tarpeisiin sopivaksi. Uusi tilaus antaa yhtiölle mahdollisuuden jatkaa tutuksi tulleella teknisellä ratkaisulla samalla, kun sen sisävesikuljetuksia kehitetään pitkällä aikavälillä.

Wärtsilän toimitus ei rajoitu pelkkiin moottoreihin. Kokonaisuuteen kuuluvat myös työkalut ja varaosat, takuu tietystä ominaispolttoaineenkulutuksesta, käyttöönoton aikainen tekninen tuki sekä pidennetty takuu.

Yhteistyö laajenee

Uusi tilaus jatkaa Wärtsilän, LHG Miningin ja brasilialaisen telakan yhteistyötä. Vuonna 2025 Wärtsilä sai tilauksen vastaavista moottoreista neljään samankaltaiseen alukseen. Lisäksi yhtiöllä on huoltosopimuksia, jotka koskevat muita LHG Miningin laivaston aluksia.

Wärtsilä 20 -moottori on suunniteltu polttoainetaloudelliseksi, ja se voi käyttää useita polttoaineita, myös biodieselin seoksia. Tämä tarjoaa käyttäjille joustavuutta polttoainevaihtoehtojen ja ympäristövaatimusten muuttuessa. Uutinen ei kuitenkaan tarkoita, että uudet alukset käyttäisivät yksinomaan biodieseliä tai että niiden päästövähennyksille olisi ilmoitettu tietty tavoite.

Suomalaisosaamista maailman vesireiteille Sisävesikuljetukset ovat tärkeä osa Etelä-Amerikan raaka-aineiden logistiikkaa. Toimiva kuljetusketju auttaa siirtämään kaivoksista saatavan rautamalmin tuotantoalueilta kohti vientimarkkinoita.

Wärtsilälle tilaus merkitsee uutta askelta Brasilian markkinoilla ja vahvistaa sen asemaa sisävesiliikenteen moottoritoimittajana. Samalla se osoittaa, että suomalaisella meriteknologialla on kysyntää myös kaukana Itämerestä.

Lähde: Wärtsilä, tiedote 20.10.2026: Wärtsilä engines selected for two additional inland waterway tugs in Brazil.

VUOKRAT

Vuokrat laskivat pääkaupungissa – mutta Vaasassa vuokrat nousivat rajusti

Vuokra-asuntoa etsivälle kaupungin valinta voi merkitä yllättävän paljon. Pääkaupunkiseudulla vuokralaisella on edelleen neuvottelu-varaa, mutta Vaasassa tilanne on toinen: vuokrat ovat nousset maan kärkitahtia.

Tilastokeskuksen vuoden 2026 kolmannen neljänneksen lukujen mukaan vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen vuokrat laskivat pää-kaupunki-

seudulla 0,3 prosenttia vuodessa. Muualla Suomessa ne nousivat keskimäärin 0,4 prosenttia.

Kovinta nousu oli Rovaniemellä, jossa vuokrat kallistuivat 2,0 prosenttia. Vaasa tuli heti perässä 1,3 prosentin nousulla. Seinäjoella ja Joensuussa nousua kertyi 0,8 prosenttia.

Vuokranantajien kokeemukset tukevat tilastoja. Vaasassa ja Rova-niemellä

lähes kolme neljästä vuokranantajasta arvioi neuvottelu-aseman olevan heidän puolellaan. Pääkaupunkiseudulla noin kaksi kolmesta arvioi tilanteen päinvastaiseksi.

Myös hakijoiden määrä kertoo erosta: osa vaasalaisista vuokranantajista saa asuntoaan kohti runsaasti hakemuksia, kun Helsingissä hakijoita voi olla vain muutama.

Valtion tukemien asuntojen vuokrat nousivat Vaasassa vielä enemmän, 2,8 prosenttia.

Vuokramarkkinoiden viesti on selvä: Suomessa ei ole yhtä yhte-näistä vuokramarkkinaa. Paikallinen tarjonta ratkaisee, kuka pääsee tinkimään ja ja kuka ei.

Lähde: Suomen vuokranantajat

HYVINVOINTIALUE

HYVINVOINTIALUE

Hoivajonot vihdoin kuriin? Pohjanmaa käynnistää mittavan remontin ikäihmisten palveluihin

Hyvinvointi-alue korostaa, että intervallihoitopaikkojen määrää voidaan myöhemmin kasvattaa tarpeen mukaan.

Merkittävä muutos koskee myös sairaalapalveluja. Vaasan keskus-sairaalan H-rakennukseen perustetaan uusi 17-paikkainen akuutti yleislääketieteen osasto. Samalla kirurgisia osastoja järjestellään uudelleen, mikä vähentää erikoissairaanhoidon vuodepaikkamäärää enintään 18 paikalla.

Tavoitteena on luoda sujuvampi hoitoketju perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välille. Kun potilaat pääsevät nopeammin oikeaan hoitopaikkaan, vapautuvat resurssit tehokkaampaan käyttöön koko järjestelmässä.

Pohjanmaan hyvinvointialue uskoo, että uudistukset helpottavat merkittävästi alueen pahimpia hoivaruuhkia. Samalla ikäihmiset voivat saada tarvitsemansa palvelut nykyistä nopeammin ja tarkoituksenmukaisemmassa ympäristössä.

Lähde: Pohjanmaan hyvinvointialue, aluehallituksen päätös 19.10.2026: Ratkaisuehdotukset ikäihmisten palveluiden jonoihin hyväksyttiin hallituksessa.

HYVINVOINTIALUE

Uudet synnytystilat avautuvat Vaasassa – joulukuun vauvat syntyvät jo modernissa ympäristössä

Vaasan keskussairaalassa eletään historiallisia hetkiä. Pitkään valmisteltu T-rakennuksen peruskorjaus on lopusuoralla, ja synnytysalut sekä synnytys- ja naistentautien osasto muuttavat uusiin tiloihin jo marraskuussa. Tämä tarkoittaa, että joulukuussa maailmaan saapuvat vauvat syntyvät täysin uudistetuissa tiloissa.

Uudistuksen tavoitteena on tehdä synnytuksesta entistä turvallisempi, viihtyisämpi ja yksilöllisempi kokemus. Synnytysalien määrä pysyy ennallaan viidessä, mutta synnyttäjien valinnanmahdollisuudet kasvavat merkittävästi. Synnytysamneiden määrä nousee yhde-

stä kolmeen, ja niitä voidaan käyttää sekä kivunlievityksessä että vesisyntymyksissä. Osa saleista saa myös joogaliinat sekä videotykit, joiden avulla synnytysympäristöä voidaan rauhoittaa esimerkiksi luontokuvilla tai videoilla.

Myös turvallisuutta parannetaan. Uusien tilojen sijainti mahdollistaa nopeamman pääsyn leikkaussaliin kiiretilanteissa, ja tarkkailuhuoneiden määrä kasvaa kahdesta kolmeen. Jokaisessa potilashuoneessa on jatkossa oma wc ja suihku, mikä lisää yksityisyyttä ja mukavuutta.

Perheet on huomioitu aiempaa paremmin. Kumppanille on tarjolla lepotuoleja, jotka voidaan muuntaa vuoteiksi, ja

niitä voidaan käyttää myös vuodeosaston yhden hengen huoneissa yöpymiseen. Lisäksi käyttöön tulee monitoimitila synnytysvalmennuksia ja muita tilaisuuksia varten.

Uusista tiloista hyötyy myös Seri-tukikeskus, joka saa samalla modernit toimitilat. Kokonaisuudessaan uudistus merkitsee suurta harppausta Pohjanmaan synnytyspalveluille ja tarjoaa perheille entistä viihtyisemmän alun uuden elämänvaiheen käynnistymiseen.

Lähde: Joulukuun vauvat syntyvät jo uusissa tiloissa, Pohjanmaan hyvinvointialue, 21.10.2026.

UUTISET

PAIKALLISUUTTOSET

TALVIUINTI

Jääkylpykausi alkaa nyt Vaasassa – ilmainen kylmäshokki odottaa Sisäsata-massa

Talviuimarit voivat alkaa lämmitellä. Suosittu jääuima-alue Vaasan sisäsatamassa avataan uudelleen 6. marraskuuta ja on avoinna päivittäin klo 6–21. Hietasaarenkatun tiloissa on lämmitetyt pukuhuoneet, valaistus, kameravalvonta sekä herätysaukko pumpputeknologialla.

Niille, jotka uskaltavat astua kylmään veteen, on sekä tikkaat että portaat, joissa on lämmityselementit, jotka pitävät jään loitolla. Lisäksi kaikki on ilmaista.

Ehkä kaupungin halvin hyvinvointiprojekti – ja mahdollisesti kylmin.

Lähde: Vaasan kaupunki, 22.10.2026. [vaasa.fi]

VAASA

Tulevaisuuden luokkahuoneissa ei ole kattoa – Onkilahti panostaa luontoon ja raikkaaseen ilmaan

Unohda pölyiset liitutaulut ja tunkkaiset luokahuoneet. Vaasassa paras opiskelu ympäristö löytyy ulkoilusta. Onkiahden vierteen luodaan vaihtoehtoa – esteetön ja täysin uusi ulkoluokka on valmistunut – ilman ylimääristä odotusta, sillä rakennustyöt valmistuivat jo lokakuun alussa.

Ulkoluokka sijaitsee kätevästi viime vuoden uuden luontopolun (luontopolku) vieressä ja tarjoaa puisia penkkejä, paikallisesti kasvatettua lehtikuusta sekä runsaasti tilaa sekä suurille että pienille ryhmille. Täydellinen koululuokille, jotka haluavat yhdistää biologian tunnit pieneen raikkaaseen ilmaan – tai yrityksille, jotka haluavat pitää luovan kokouksen kartioiden ja neulojen keskellä.

Aika ja paikka: Vihitty käyttöön lokakuun alussa 2026. Sijainti: Onkilahden puisto, Vaasa. Lähde: Vaasan kaupunki / STT InfoReferens: Korsholms kommun

VAASA

Vaasa tekee valtavia investointeja – mutta jättää lompakkonsa rauhaan

Tässä on harvinainen uutinen kaikille veronmaksajille: kunta, joka sijoittaa kovasti ilman, että uhkaa omaa lompakkoasi. Vaasan kaupunki (Vaasan kaupunki) on esittänyt vuoden 2027 budjettiehdotuksensa, ja uutinen on ilahduttava: veroprosentti jää täysin koskemattomaksi 8,4 prosenttiin. Kaupunki tähtää vihreään ja vahvaan tulevaisuuteen, ja ennustetaan jopa 4,8 miljoonan euron voittoa vuodelle 2027. Vaikka taloudelliset ajat ovat haastavia ja valtio leikkaa sosiaaliturvatukia, Vaasa investoi voimakkaasti kouluihin, päiväkoteihin ja infrastruktuuriin. Muun muassa uuden yhtenäiskoulun rakentaminen keskustaan alkaa jopa 13 miljoonan euron kustannuksella. Näyttää siis siltä, että energiapääoma etenee täyttä vauhtia! Lähde: Vaasan kaupunki

VAASAN YLIOPISTO

Uusi nainen Tritonian johdossa: Haluaa varustaa opiskelijat tekaistua puhetta vastaan

Nyt uudet tuulet puhaltavat kirjahyllyille, kun filosofian maisteri Marita Ahola ottaa vastaan arvostetun Tritonia Science Libraryn uuden johtajan tehtävän. Ahola aloittaa tehtävän 7. joulukuuta 2026, ja hänellä on laaja ansioluettelo sekä kirjasto- että kulttuurisektoreilla – muun muassa hän on toiminut kulttuuri- ja kirjastojohtajana Vaasassa.

Lähde: Vaasan yliopisto

OPISKELIJAJUHLA

Opiskelijajuhlat Vaasassa: Kulttuuria, urheilua ja rock-karaokkea pienellä hinnalla

Oletko opiskelija ja koetko, että lompakkosi on vähän liian tyhjä? Sitten on aika varata kalenteri Vaasa <3 opiskelijan kampanjaviikolle, joka alkaa marraskuun puolivälissä. Sitten kaupunki kutsuu kaupungin korkeasteen opiskelijat tanssimaan rävakällä tavalla – jossa joka viides asukas opiskelee yliopistotasolla!

Viikon aikana voit käydä teatterissa opiskelija-alennuksella, vieraila kaupungin taidemuseoisissa ilmaiseksi tai miksi et menisi uima-altaalle ja kuntosalille ilman pennin maksamista? Hard rock-faneille kirjallisuusfestivaali LittFest tarjoaa myös mielenkiintoisia keskusteluja ja hard rock-karaokkea Pataässä-ravintolassa.

Aika ja paikka: 9.–15. marraskuuta 2026. Sijainti: Erilaisia kulttuuripaikkoja, teattereita, uima-altaita ja museota Vaasassa. Lähde: Vaasan kaupunki / STT Info

PYÖRÄILY

Vaasa haluaa tietää: Miten pyörä liikkuu kaupungissa?

Oletko pyöräillytkö renkaitasi vihaisella kuopalla tai ollut tyytymätön uusiin pyöräpyöriin tänä kesänä? Nyt Vaasan kaupunki (Vaasan kaupunki) haluaa tietää, mitä asukkaat todella ajattelevat pyöräilyolosuhteista. Kaupungilla on kiireinen vuosi takanaan, täynnä kunnostettuja pyöräsiltoja Vaskiluotossa ja älykkäitä uusia pyöräkorjaamoja. Uusi asukkaiden kysely otetaan nyt käyttöön pyöräilyn lämpötilan mittaamiseksi, ja lisäpalkintona kaupunki arvottaa kausiluonteista pyöräpalvelua kaikille vastaajille. Kysely on avoin kaikille – ja tänä vuonna he erityisesti toivovat kuulevansa ajatuksia nuoremmilta alle 15-vuotiailta pyöräilijöiltä. Astukaa satulaan ja kerro mielipiteesi!

Aika ja paikka: Jatkuu 5. marraskuuta 2026 asti. Vastaa digitaalisesti tai Kansalaisinfossa (Tammipiha, Teräksenkuja 1) ja Vähänkyrön yhteispalvelupisteessä (Vähänkyröntie 11), VAasa. Lähde: Vaasan kaupunki

MIKKO OLLIKAINEN

Ollikaisen ankarat sanat: Terveystieteiden tutkimus tarvitsee rahaa, johon voi luottaa – ”Henkilökunta ei voi juosta nopeammin”

Kun budjettien nusteet äkillisesti heilahtelevat miljoonilla euroilla, terveydenhuoltokriisien tai päänsärkyjen korjaaminen käy vaikeaksi. Kansanedustaja Mikko Ollikainen (Ruotsin kansanpuolue) korostaa tätä jyrkästi. Viimeisimpien laskelmien mukaan näyttää siltä, että Pohjanmaan hyvinvointipalvelupiiri saattaa menettää jopa 16 miljoonaa euroa rahoitusta vuodelle 2028.

Ollikainen, joka oli aiemmin hyvinvointialueen puheenjohtaja, vaatii rahoituslain uudelleenkirjoittamista. Hän korostaa, että henkilökunta ei voi toimia nopeammin ja että potilaiden ei tulisi maksaa hallituksen vaihteluiden hintaa. Lisäksi hän korostaa, että kaksikielisyys alueella on luotettavasti turvattava.

Lähde: SFP / STT Info

ARTE MARE

Avajaispäivä Mustasaarelle: Kun vesi tulee sisään, elämä alkaa

Aika pyyhkiä pölyt kulttuuripuolelta ja suunnata Korsholmiin! Kunta kutsuu taiteen harrastajat pitkään odotettuun avajaisiin, joissa paikalliset ja jännittävät ilmaisut ovat keskiössä. Tekstiilitalaidetta, Katharina Sjöberg 1-11 – 29.11.2026

WAASAN PÄIVÄLEHTI

Melkein kaikki mitä haluat tietää 14 sivulla - vpress.fi

UUTISET

VAASAN YLIOPISTO

Sähkörekka ei ratkaise kaikkea – tutkija selvitti, millä keinoin raskas liikenne voi vähentää päästöjään

Voiko raskas liikenne vähentää päästöjään ilman, että kuljetusten kustannukset karkaavat käsistä? Vaasan yliopistossa tarkastettu väitöstudiotutkimus osoittaa, ettei ratkaisu löydy yhdestä ainoasta teknologiasta. Kauppatieteiden maisteri Clara Rajalehto tutki raskaan maantielii-kenteen vähähiilistämistä sekä taloudellisesta että ympäristönäkö-kulmasta. Työssä tarkasteltiin muun muassa

akkukäyttöisiä kuor-ma-au-toja, biokaasua ja uusiutuvaa dieseliä eli HVO-polttoai-netta. Tutkimuksen keskeinen havainto on käytännön-läheinen: sopivin ratkaisu riippuu siitä, kuinka pitkälle ajetaan, millaisia kuljetuksia tehdään ja millainen infrastruktuuri on käytettävissä. Sähkö voi olla taloudellisen vaihtoehto, kun ajoreitit sopivat akun toimintamatkaan ja lataus voidaan jär-

jestää tehokkaasti. Biokaasu voi puolestaan soveltua pitkille kuljetuksille. Uusiutuvan dieselin etuna on, että sitä voidaan käyttää ilman vastaavia kaluston muu-toksia kuin sähköistämisessä. Päästöjen vähentäminen vaatii siksi muutakin kuin uusien ajoneuvojen hankkimista. Yritysten on laskettava investoinnit, käyttökustannukset, polttoaineiden saatavuus ja kuljetusten käytännön vaa-timukset.

Rajalehdon väitöskirja tarkastettiin 15. lokakuuta 2026 Vaasan yli-opiston Kurtén-auditoriossa.

Tutkimuksen viesti on, ettei yhtä ihmeratkaisua ole. Päästöjen vähentäminen onnistuu parhaiten, kun teknologia valitaan kuljetustehtävän eikä pelkän trendin perusteella.

Lähde: Vaasan yliopisto – Clara Rajalehdon väitöstudiotutkimus.

Kuva: Vaasan yliopisto

YLE

Kun uutiset astuvat lavalle – Yle Live saapuu Vaasaan

Kaksikieliset esitykset Vaasassa 10.11

Miltä näyttää uutistoimittajan työ kullissien takana? Entä missä kulkee intohimoisen jalkapallofanin ja huligaanin raja? Näihin kysymyksiin haetaan vastauksia aivan uudella tavalla, kun Ylen nuoret toimittajat ja sisällöntuottajat nousevat lavalle.

Ylen Yle liveinä -kiertue tuo marraskuussa journalismin ja teatterin samaan esitykseen. Mukana on ääntä, kuvaa, valoja ja puhetta – sekä joukko Ylen tuttuja kasvoja.

Kiertue liittyy Ylen 100-vuotisjuhlavuoteen ja pysähtyy viidellä paikkakunnalla: Vaasassa, Seinäjoella, Jyväskylässä, Lahdessa ja Lappeenrannassa.

Vaasassa esitys nähdään Rit-zissä 10. marraskuuta. Päiväesitys alkaa kello 13 ja iltaesitys kello 19. Vaasassa luvassa on erityinen kaksikielinen esitys.

Lavalla nähdään muun muassa YleX Aino ”Aikku” Silkelä, Menny pahaks -podcastin Mikael Salmelainen, Yle Mixin Pyry Vaismaa, Yle Kioskin Jenni Matikainen, Yle Watin Charlotte ”Challe” Lindberg sekä Yle Galaxin Saku Manneh. Mukana on myös Ylen Yhdysvaltain-kirjeen-vaihtaja Ilmari Reunamäki.

Jokaisella paikkakunnalla mukana on lisäksi vähintään yksi Ylen alueellisen toimituksen toimit-taja.

Esitys kestää hieman yli tunnin ja on suunniteltu erityisesti 15–19-vuotiaille. Perinteisestä uutislähetyksestä on kuitenkin turha puhua. Lavalla journalismi saa seurakseen teatteria, visuaalisia elementtejä, ääntä ja valoja.

Esityksessä pohditaan esimerkiksi sitä, mikä oikeastaan on uutinen ja kenellä on oi-

keus päät-tää, mistä ihmisille kerrotaan. Yleisö pääsee myös kurkistamaan Yhdysvaltain presidentin Do-nald Trumpin Valkoisen talon arkeen sekä pohtimaan jalkapallokannattamisen ja huliganismin välistä rajaa.

Myös radio tulee lähelle yleisöä. YleX iltapäivälähetyksen Aikku ja Mellu tuovat radiostudi-onsa kiertuepaikoille. Heidän suoraan lähetystään voi seurata paikan päällä kello 13–17.

Päiväesitysten liput jaetaan maksutta paikallisille toisen asteen oppilaitoksille. Iltesityksiin pääsee myös suuri yleisö, ja lippu maksaa 10 euroa.

Vaasasta kiertue jatkaa Seinäjoelle 11. marraskuuta, Jyväskylään 12.–13. marraskuuta, Lahteen 16. marraskuuta ja Lappeenrantaan 17.–18. marraskuuta.

Lahden esitys taltioidaan. Se esitetään Yle Areenassa 22. joulukuuta ja lisäksi Yle TV2 joulukuun aikana.

Vaasassa Yle Live nähdään Rit-zissä 10.11. klo 13 ja 19. Esitys on kaksikielinen.

Lähde: Yle, 5.10.2026.

Kuva: Johanna Kannasmaa / Yle

UUSI TESTAMENTTI

Uusi kieliasu ikivanhalla tekstille – Uusi testamentti on saanut uuden ruotsinkielisen käännöksen

Syyskuussa 2026 Ruotsin Raamattuseura julkaisi NT 2026 -nimisen Uuden testamentin ruotsinnoksen. Kyseessä on ensimmäinen kokonaan uusi ruotsinkielinen Uuden testamentin käännös sitten vuoden 1981 käännöksen, joka myöhemmin sisällytettiin myös Raamattu 2000 -laitokseen. Käännöstyön taustalla on useiden vuosien työ, johon osallistui raamatuntutkijoita, kielentutkijoita ja teologeja. Tavoitteena oli yhdistää nykyaikainen tutkimus ja nykyruotsin luonteva kieli.

Julkaisu osuu samaan aikaan kuin ruotsinkielisen Uuden testamentin ensimmäisen painoksen 500-vuotisjuhla. Ensimmäinen ruotsinnos ilmestyi vuonna 1526. Kääntäjien mukaan sekä kieli että raamatuntutkimus ovat kehittyneet huomattavasti viime vuosikymmeninä, minkä vuoksi uusi käännös nähtiin tarpeelliseksi.

Yksi hankkeen tavoitteista oli päästä lähemmäksi kreikankielistä alkutekstiä. Tämä näkyy monissa yksityiskohdissa. Esimerkiksi Johanneksen evankeliumin tunnetussa alussa

vanhassa käännöksessä luki: ”Sana tuli ihmiseksi”, kun taas uudessa käännöksessä sanotaan: ”Sana tuli lihaksi”. Kääntäjien mukaan uusi muotoilu seuraa tarkemmin alkutekstiä ja sen voimakasta kuvakieltä.

Myös Juudasta koskevaa sanastoa on muutettu. Aiemmin Judas ”petti” Jeesuksen, mutta uudessa käännöksessä hän ”luovuttaa” Jeesuksen eteenpäin. Näin sama kreikan sana käännetään johdonmukaisesti koko kärsimyskertomuksen ajan.

Samalla tekstiä on nykyaikaistettu. Vanhahtavia ilmaisuja on korvattu nykykielellä, jotta teksti

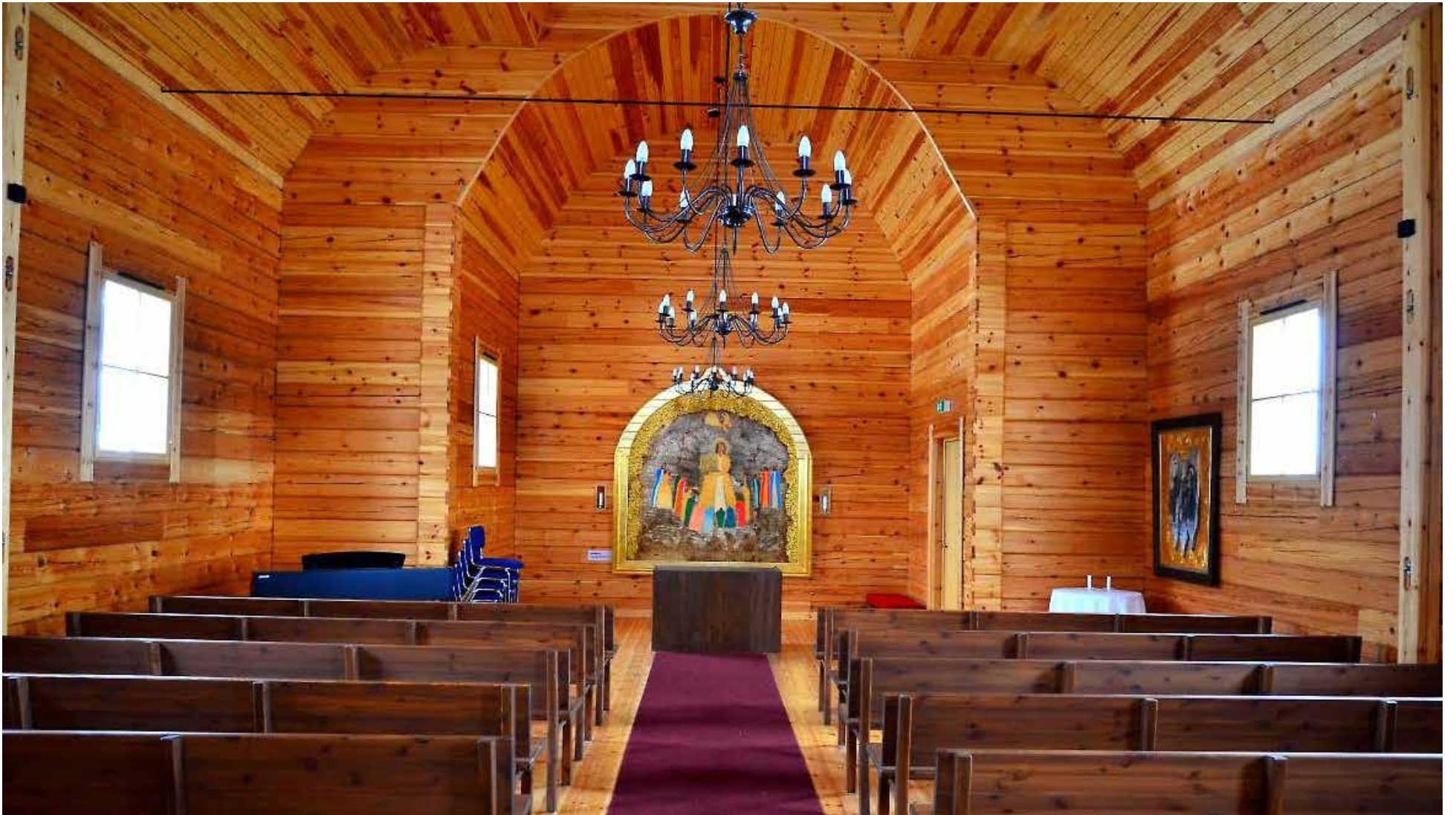
olisi helpommin ymmärrettävää nykylukijoille.

Suomessa usuin virallinen koko Raamatun käännös on edelleen Raamattu 1992, joka on ollut käytössä jo yli 30 vuotta. Englanninkielisessä maailmassa käytetään rinnakkain useita käännöksiä, mutta yleisesti tunnetun New International Versionin (NIV) viimeisin merkittävä päivitys julkaistiin vuonna 2011.

On vielä liian aikaista arvioida, kuinka laajasti NT 2026 otetaan käyttöön. Jo nyt sitä kuitenkin pidetään merkittävänä kulttuuritapahtumana, joka voi vaikuttaa sekä kirkolliseen elämään

KIRKKO MYYNNISSÄ

Keminmaan Paanukirkko on myynnissä

Paavo Väyrysen kuuluisa Paanukirkko ja matkailukeskus myynnissä

Keminmaan Liedakkalassa sijaitseva Pohjanranta tunnetaan matkailijoiden, hääparien ja kulttuurin ystävien keskuudessa ympäri Suomen. Nyt tämä poikkeuksellinen kokonaisuus on tulossa uuden aikakauden kynnykselle, sillä Paavo ja Vuokko Väyrynen ovat asettaneet Pohjanrannan tilan myyntiin.

Kyse ei ole pelkästä maaseutukiinteistöstä. Myyntikokonaisuuteen kuuluu hotelli, karavaanarialue, viinitila sekä yksi Lapin tunnetuimmista yksityisistä nähtävyyksistä: vuonna 2010 valmistunut ekumeeninen Paanukirkko.

Kirkko on saanut nimensä sen ulkoerhouksessa käytetyistä tervatuista puupaanuista. Rakennus on suunniteltu keskiaikaisten, 1300-luvun pohjoismaisten puukirkkojen tyyliin, ja sen ulkoasu herättää välittömästi huomiota. Noin 110 neliömetrin kokoinen hirsirakennus kohoa näyttävästi osana Pohjanrannan matkailuympäristöä.

Paanukirkon synty liittyy vahvasti Paavo Väyrysen kiinnostukseen paikallishistoriaa kohtaan. Esikuvana oli Keminmaan ensimmäinen kirkko, joka sijaitsi keskiajalla Valmarinniemenessä. Koska alkuperäisestä rakennuksesta ei ole säilynyt tarkkoja suunnitelmia, mallia haettiin Ruotsista saman aikakauden kirkkorakennuksista.

Sisälle astuva huomaa nopeasti kirkon erityispiirteen. Tervapaanuista syntyvä tuoksu luo

tilaan tunnelman, joka tuo mieleen vuosisatojen takaiset puukirkot. Korkea sisätila ja perinteinen rakennustapa korostavat historiallista vaikutelmaa.

Katse kiinnittyy myös kirkon näyttävään alttaritauluun. Teoksen "Mooses ja kymmenen käskyä" on suunnitellut tunnettu taiteilija Juhani Palmu. Kulmaisena hohtava alttaritaulu muodostaa rakennuksen taiteellisen keskipisteen.

Vaikka kirkko sijaitsee yksityisellä alueella, se on alusta asti ollut avoin erilaisille tapahtumille. Oulun silloinen piispa Samuel Salmi siunasi kirkon käyttöön vuonna 2010. Vuosien aikana siellä on järjestetty häitä, konsertteja, näyttelyitä sekä lukuisia muita tilaisuuksia. Monelle matkailijalle siitä on tullut myös tärkeä vierailukohde Meri-Lapin alueella.

Kirkon rakentaminen alkoi vuonna 2009, ja rakennus valmistui seuraavana keväänä. Hankkeen kustannukset olivat yli 200 000 euroa, ja toteutuksessa hyödynnettiin myös julkista tukea.

Nyt Pohjanrannan tulevaisuus on avoinna. Uusi omistaja saa haltuunsa huomattavasti enemmän kuin matkailuyrityksen. Kaupan mukana siirtyy pala paikallishistoriaa, kulttuuria ja omaleimaista lappilaista matkailuperinnettä.

Moni jääkin seuraamaan mielenkiinnolla, kuka jatkaa tämän poikkeuksellisen kokonaisuuden tarinaa tulevina vuosina.

Lähteet: Pohjanranta, julkisesti saatavilla olevat tiedot Paanukirkosta, Meri-Lapin kirkkohistoriaa käsittelevät julkaisut sekä alueelliset uutislähteet, 2026.

SUOMI

HELSINGIN KIRJAMESSUT

Kirjamessut ovat vielä sunnuntaina auki. Kirjojen jättitapahtuma valtaa Helsingin – yli 2 000 esiintyjää ja yli 1 000 ohjelmanumeroa luvassa

Kirjallisuuden ystäville on luvassa todellinen suur tapahtuma. Helsingin Kirjamessut kokoavat neljän päivän aikana saman katon alle ennätysellisen määrän kirjailijoita, taiteilijoita, vaikuttajia ja kulttuurialan keskustelijoita. Tapahtuman ohjelma on nyt julkaistu kokonaisuudessaan, ja luvassa on yli tuhat ohjelmanumeroa sekä yli 2 000 esiintyjää.

Messujen tämänvuotinen teema nostaa esiin kielien merkityksen ja sen vaikutuksen yhteiskuntaan. Keskusteluissa käsitellään kirjallisuuden lisäksi myös kulttuuria, mediaa, sananvapautta, yhteiskunnallista vaikuttamista sekä lukemisen tulevaisuutta.

Ruotsinkielinen ohjelma näkyvästi mukana Tapahtuman 17 ohjelmalavalla järjestetään satoja keskusteluja, haastatteluja ja kirjailijakohtauksia. Erityisen vahvasti esillä on myös ruotsinkielinen kirjallisuus: noin 200 ohjelmanumeroa järjestetään ruotsinkielisillä lavoilla.

Messuyleisö voi seurata osaa ohjelmasta myös etänä. Senaatintori- ja Hakaniemi-lavojen ohjelmaa välitetään suorana verkkoon, ja tallenteet ovat katsottavissa myös tapahtuman jälkeen.

Kirja-ala pohtii tulevaisuuttaan

Messujen avajaispäivä alkaa toimittajille ja vaikuttajille suunnatulla tilaisuudella, jossa keskustellaan muun muassa kirja-alan nykytilasta ja tulevaisuudesta. Mukana ovat Kirjakauppa-liiton toimitusjohtaja Laura Karlsson sekä Suomen Kustannusyhdistyksen johtaja Sakari Laiho.

Tilaisuudessa jaetaan myös Suomen Messusäätiön 15 000 euron Kirja-alan edistämispalkinto. Lisäksi esillä ovat lukemisen edistämiseen tähtäävät hankkeet sekä kirjallisuuden merkitys Helsingin kulttuurielämälle.

Nauha katkaistaan ja keskustelu alkaa

Virallisen avauksen tekivät Helsingin pormestari Juhana Vartiainen ja Helsingin Messukeskuksen toimitusjohtaja Anni Vepsäläinen, jotka avaavat tapahtuman perinteisesti punaisen nauhan leikkaamalla.

Helsingin Kirjamessut ovat vuosien aikana kasvaneet Pohjoismaiden merkittävimpiin kirjallisuustapahtumiin. Neljän päivän aikana luvassa on tuhansia kohtaamisia, uusia ajatuksia ja keskusteluja siitä, miksi kieli, kirjat ja lukeminen ovat edelleen tärkeä osa yhteiskuntaa.

Lähde: Helsingin Kirjamessut, ohjelmajulkaisu 2026.

1984

George Orwellin kirja 1984 on yhä ajankohtainen: Now musikaalina Jerevanissa

Uusi tulkinta klassikosta – mitä tapahtuu, kun diktatuuri kaatuu?

17. lokakuuta 2026 uusi monimediumusikaali, joka perustuu vuoteen 1984, sai maailmanensi-iltansa Sundukjanin kansallisessa akateemisessa teatterissa Jerevanissa, Armenian pääkaupungissa. Konstantin Kamenskyn ohjaama esitys yhdistää Orwellin dystooppisen maailman rakkaustarinaa, uuteen musiikkiin ja moderneihin visuaalisiin ilmaisuihin. Toinen esitys oli määrä 18. lokakuuta. Tuotanto ei ole suora uudelleenkerrota romaanista. Se esittää myös kysymyksen, johon Orwell ei osannut vastata: Mitä tapahtuu ihmisille, kun diktatuuri kaatuu? Ovatko he vapaita yhdessä yössä? Voivatko ne, jotka olivat osa propagandakoneistoa, yhtäkkiä pestä kätensä ja aloittaa alusta? Se on mielenkiintoinen lähtökohta. Diktatuureja ei ylläpidä vain pieni joukko johtajia ja turvallisuusjoukkoja. He tarvitsevat myös virkamiehiä, toimittajia, mediapersoonia ja tavallisia kansalaisia, jotka toteuttavat käskyjä, toistavat virallisia viestejä tai päättävät olla protestoimatta. Musikaali antaa näin Winston Smithille mahdollisuuden katsoa menneisyyteen. Tässä tulkinnassa hän esiintyy paitsi järjestelmän uhrina, myös henkilönä, joka oli aiemmin osa sen propagandakoneistoa. Tämä tekee tarinasta monimutkaisemman kuin pelkkä taistelu hyvien ja pahojen välillä. Winston Smithistä tulee rockmusikko Pääroolissa on Alexander Krasovsky, venäläisen rock-yhtyeen Animal ДжаZ ja musiikkiprojektin Zero People keulahahmo. Yuliaa esittää Teona Dolnikova, ja myös Yevgeny Pronin sekä Vladimir Daraganov ovat osa yhtyettä.

Musiikki on erityisesti sävelletty Krasovskyn tuotantoa varten, ja sanoitukset on kirjoittanut runoilija Vera Polozkova. Esitys yhdistää rock-musiikin ja dramaattiset dialogit videoprojektoreihin ja digitaalisiin kuviin. Se on siis jossain perinteisen musikaalin ja modernin teatteriesityksen välimaastossa, jossa on vahvoja multimediaelementtejä. Näyttämökuva käyttää modernia teknologiaa hämärtääkseen rajan todellisuuden, muistojen ja manipuloinnin välillä.

Kuvat ruuduilla ja läpinäkyvät näyttämörakenteet luovat maailman, jossa yleisö ei aina voi olla varma siitä, mitä todella

tapahtuu ja mikä on rakennettua todellisuutta. Tämä ilmaisu sopii erityisen hyvin Orwellin tarinaan. Vuonna 1984 todellisuuden taistelu on yhtä tärkeä kuin taistelu poliittisesta vallasta.

Rakkausvastarinnan tekona Yksi musikaalin tärkeimmistä ajatuksista on, että ihmissuhteet voivat tarjota vastavoiman totalitaariselle kontrollille. Ohjaaja Konstantin Kamensky on myös ammentanut inspiraatiota venäläisen kirjailijan Jevgeni Zamjatinin dystooppisesta romaanista Vi, joka on varhaisempi kirjallinen teos yhteiskunnasta, jossa yksilö on alistettu kollektiiviselle järjestelmälle. Winstonin ja Julian rakkaustarina muuttuu siis enemmän kuin romanttisen sivutarinan. Se kertoo oikeudesta yksityiselämään, tuntee jotain, mitä valta ei ole päättänyt, ja luoda side toiseen ihmiseen ilman, että valtio saa sitä hallita. Maailmassa, jossa tunteet ja muistot voivat myös muuttua poliittisiksi asioiksi, rakkaus voi olla yksilön viimeinen turvapaikka.

Mutta Orwell näyttää myös, kuinka haavoittuvainen tämä turvapaikka on, kun valtiolla on riittävästi valtaa ihmisten elämään. Miksi vuosi 1984 on yhä niin merkittävä? On houkuttelevaa lukea Orwellia ikään kuin hän kirjoittaisi vain Stalinista tai vanhasta Neuvostoliitosta. Mutta romaanin todellinen vahvuus on siinä, ettei se rajoitu yhteen maahan tai poliittiseen ideologiaan. Se kuvaa mekanismeja, jotka voivat toistua eri yhteiskunnissa: kun hallitukset yrittävät päättää, mitä faktoja voidaan julkaista, kun toimittajia painostetaan toistamaan virallisia viestejä, kun historiaa kirjoitetaan uudelleen

tämän päivän poliittisten tarpeiden mukaan ja kun kansalaiset alkavat pelätä mielipiteidensä ilmaisun seurauksia.

Nykyaikana nämä ongelmat ovat saaneet lisää ulottuvuuksia. Digitaalinen valvonta, kasvojentunnistus, tekoäly, manipuloidut kuvat ja deepfaket voivat vaikeuttaa aiton määrittämistä. Teknologia ei ole itsessään totalitaarista, mutta sitä voidaan käyttää ihmisten valvontaan, yleiseen mielipiteeseen vaikuttamiseen ja väärän tiedon levittämiseen. Juuri tämä vanhan valtapolitiikan ja uusien teknologisten mahdollisuuksien yhdistelmä tekee Orwellin romaanista niin hyödyllisen tämän päivän lukijoille. Samaan aikaan on tärkeää olla rinnastamatta jokaista valvontakameraa tai poliittista valhetta vuoden 1984 täydelliseen tukahduttamiseen. Romaani toimii parhaiten varoituksena ja kriittisen ajattelun välineenä, ei leimana, jonka voi helposti liimata mihin tahansa poliittiseen vastustajaan.

Varoitus – mutta myös ihmiskunnan puolustus Se, että 1984 esitetään nyt musikaalina Jerevanissa, osoittaa, että kirjallisuusklassikko voi saada uuden elämän täysin erilaisten taidemuotojen kautta. Rock-musiikki, digitaalinen esittävä taide ja rakkaustarina voivat tuoda Orwellin ajatukset yleisöön, joka ei ehkä ole koskaan lukenut romaania.

On myös symbolista siinä, että Neuvostoliitossa aiemmin kielletty tarina tulkitaan nyt lavalla toisessa entisessä neuvostotasavallassa, kun taas kirja myy jälleen hyvin nykyisessä Venäjällä. Mutta ehkä tärkeintä ei ole yhtäläisyydet romaanin fiktiivisen diktatuurin ja minkään yksittäisen valtion välillä. Tämä on kysymys, jonka tarina jättää jälkeensä: Kuinka suojellemme ihmisoikeutta ajatella itse, puhua vapaasti ja rakastaa pelotta?

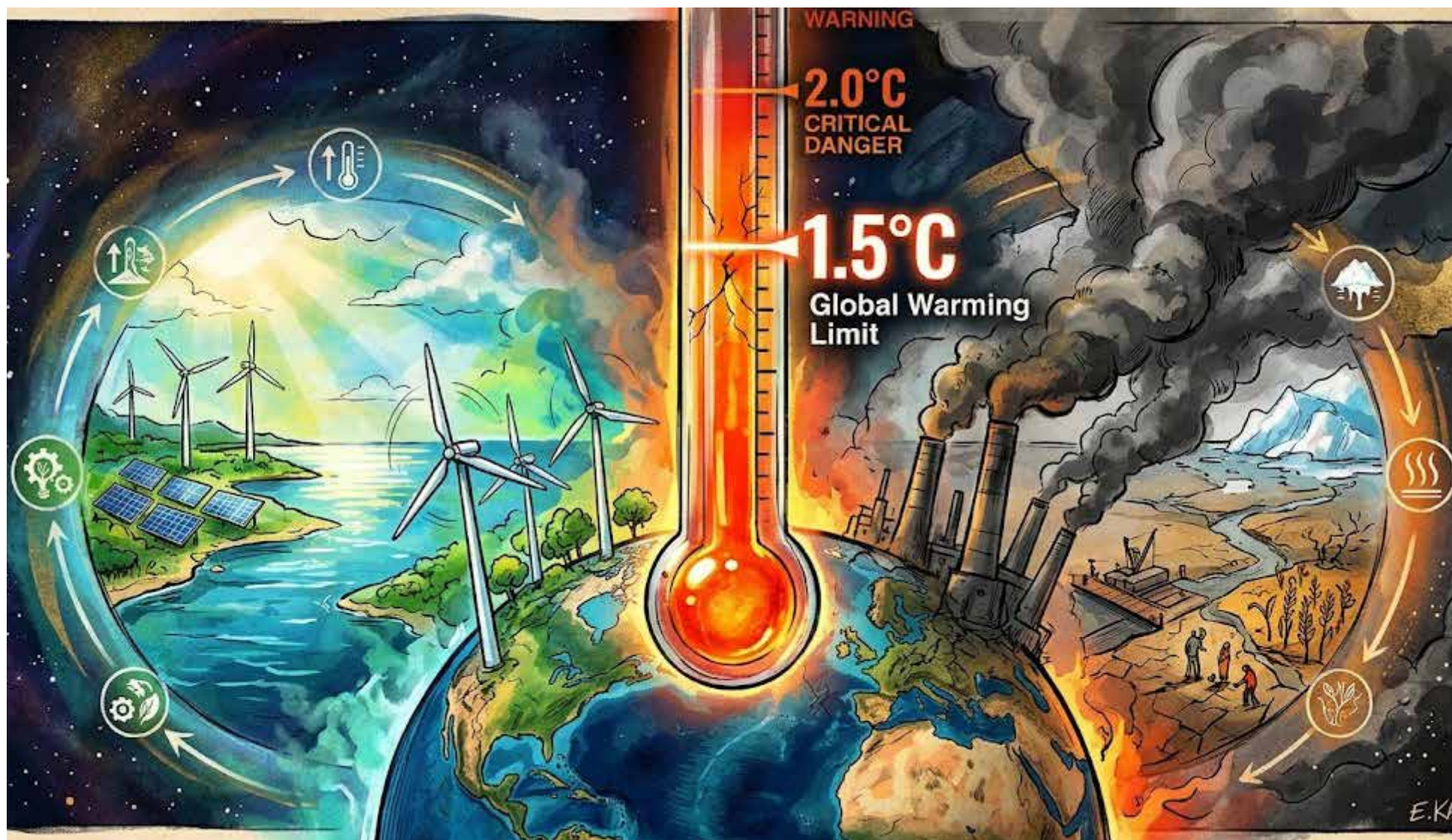
Orwellin synkkä tulevaisuuden visio ei ole ennustus, että kaiken pitäisi mennä pieleen. Se muistuttaa, että vapaus vaatii valppautta, että totuutta on puolustettava, ja että ihmiset eivät koskaan saa jättää koko tuomiotaan vallassa oleville.

Big Brother voi muuttaa kasvoja, teknologia voi kehittyä ja propaganda voi saada uusia muotoja. Mutta niin kauan kuin ihmisten täytyy puolustaa vapauttaan, George Orwellin 1984 -kirjalla on jotain tärkeää sanottavaa.

ILMASTONMUUTOS

YK

Ilmaston kohtalonhetki: 1,5 asteen raja rikkoutuu – mutta taistelu ei ole vielä ohi

Maailman ilmasto on matkalla ylittämään paljon puhutun 1,5 asteen lämpenemisrajan, mutta YK:n mukaan peliä ei ole vielä menetetty. Uusi raportti antaa karun varoituksen, mutta samalla myös toivonkipinän: määrätietoisilla toimilla maapallon keskilämpötila voitaisiin vielä palauttaa alle 1,5 asteen vuosisadan loppuun mennessä.

YK:n ympäristöohjelman UNEPin tuore Emissions Gap Report 2026: The Point of Return arvioi, että lämpeneminen tulee käytännössä ylittämään Pariisin ilmastopimuksessä asetetun 1,5 asteen tavoitteen. Raportin mukaan kaikkein optimistisimmassakin skenaariossa lämpeneminen nousisi noin 1,7–1,8 asteeseen tämän vuosisadan puolivälin tienoilla.

YK:n pääsihteeri António Guterres korostaa kuitenkin, ettei ylitys tarkoita luovuttamista.

– Ylitys ei ole antautumista. Voimme edelleen pitää sen mahdollisimman pienenä ja lyhyenä sekä palauttaa lämpötilan alle 1,5 asteen vuosisadan loppuun mennessä, Guterres toteaa raportin yhteydessä.

Kylmät luvut vaativat kovia päätöksiä

Raportti arvioi, että päästöjä olisi leikattava

maailmanlaajuisesti 18 prosenttia vuoteen 2030 mennessä, 45 prosenttia vuoteen 2035 mennessä ja peräti 69 prosenttia vuoteen 2040 mennessä verrattuna vuoden 2025 tasoon.

Jos nykyinen ilmastopolitiikka jatkuu ilman merkittäviä lisätoimia, maapallon lämpeneminen voi nousta jopa 2,8 asteeseen tämän vuosisadan aikana. Vaikka kaikki nykyiset kansalliset ilmastositoumukset toteutettaisiin täysimääräisesti, lämpeneminen jäisi raportin mukaan noin 2,6 asteeseen.

Tämä on huonompi arvio kuin vuotta aiemmin. UNEPin mukaan syynä ovat muun muassa Yhdysvaltojen vetäytyminen Pariisin sopimuksesta sekä tarkennetut arviot historiallisista päästöistä.

Uusiutuvista energialähteistä löytyy toivoa

Kaikki uutiset eivät kuitenkaan ole synkkiä. Vuoden 2015 Pariisin sopimuksen jälkeen uusiutuvan energian käyttö on kasvanut voimakkaasti, ja ilmastopolitiikat ovat monissa maissa vähentäneet päästöjä odotettua enemmän.

UNEPin johtaja Inger Andersen muistuttaa, että jokainen lisätty kymmenesaste kasvat-

taa tulvien, metsäpalojen, kuumusaaltojen ja muiden sään ääri-ilmiöiden riskiä. Siksi päästövähennysten nopeuttaminen on hänen mukaansa välttämätöntä.

Raportti nostaa esiin useita kiireellisiä toimia: uusiutuvan energian kapasiteetin kolminkertaistamisen vuoteen 2030 mennessä, energiatehokkuuden parantamisen, fossiilisista polttoaineista irtautumisen sekä metsäkadon pysäyttämisen.

Ratkaisevat vuodet edessä

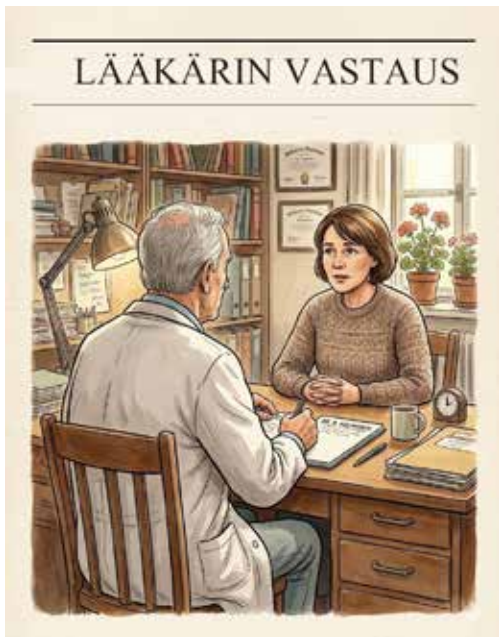
Seuraava suuri ilmastovaihe käynnistyy marraskuussa Turkin Antalyassa järjestettävässä COP31-ilmastokokouksessa. UNEP toivoo kokouksen vauhdittavan maailmanlaajuisia ilmastotyötä entistä kunnianhimoisempaan suuntaan.

Viesti on selvä: 1,5 asteen tavoite ei ehkä enää pysy rikkomattomana rajana, mutta ilmastokatastrofi ei ole väistämätön. Tulevat vuodet ratkaisevat, kuinka korkealle lämpötila lopulta nousee ja kuinka turvallisessa maailmassa tulevat sukupolvet elävät.

Lähde: YK News / UNEP, 21.10.2026

LÄÄKÄRI VASTAA

Kuinka välttää ripulia anti-biootihoidon aikana?

Kysymys: Monilla meistä on ripulia antibiootihoidon aikana. Onko olemassa helppoa tapaa välttää tämä?

Vastaus: Antibiootteihin liittyvä ripuli on yleinen ja hankala ongelma. Jopa 35 prosenttia kaikista antibiootteja käyttävistä kärsii ruoansulatuskanavan ongelmista – ja nyt tiedämme syyn lämpimämmin kuin ennen, ja ennen kaikkea, mitä voimme tehdä asialle.

Sokeri on syyllinen. Laaja tieteellinen tutkimus, joka julkaistiin arvostetussa Nature-lehdessä syys- ja lokakuussa 2026, tarjoaa meille uutta ja tärkeää tietoa. Tutkijoiden johtopäätös on hämmästyttävän yksinkertainen: älä syö sokeria antibiootihoidon aikana. Tutkimus osoitti, että korkea sokerin saanti hoidon aikana pahentaa merkittävästi suolistoflooran vaurioita. Jokaista 100 grammaa sokeria, joka kulutettiin 48 tunnin aikana ennen antibiootihoidon aloittamista, hyödyllisten suolistobakteerien monimuotoisuus väheni vielä 21 prosenttia. Lisäksi haitallisen bakteeri Enterococcus faeciumin – bakteerin, joka voi aiheuttaa vaikeasti hoitavia infektioita – määrä kasvoi merkittävästi. Eläinkokeet vahvistivat saman kaavan: hiirillä, joita ruokittiin sokeripitoisella ruokavaliolla ja antibiootilla, oli valtava määrä haitallisia bakteereja verrattuna hiiriin, jotka söivät normaalisti.

Käytännön neuvot

Vähennä sokerin, virvoitusjuomien ja makeisten

käyttöä antibioottihoidon aikana. Se on yksinkertainen, harmiton ja edullinen neuvo, joka voi vaikuttaa merkittävästi suolistoon. Valitse sen sijaan kuitupitoisia ruokia – vihanneksia, täysjyväviljoja ja palkokasveja – jotka tarjoavat jäljelle jääville hyödyllisille bakteereille ravintoaineita selviytyäkseen.

Mitä tutkimukset sanovat probiooteista?

Probiootit – elävät hyödylliset bakteerit jogurtin, hapanmaidon tai kapselien muodossa – voivat olla arvokas lisäravinne antibiootihoidon aikana. Useat tutkimukset viittaavat siihen, että ne voivat vähentää ripuliriskiä jopa 50 prosenttia. Ota probiootti muutaman tunnin välein antibiootitietabletista, jotta ne eivät kumoa toisiaan. Mieluiten valitse valmiste, jolla on dokumentoitu vaikutus, esimerkiksi Lactobacillus rhamnosus GG tai Saccharomyces boulardii.

Tärkeä muistaa

Tutkijoiden neuvot sokerin rajoittamisesta perustuvat edelleen sairaalahoidossa olevien potilaiden – mukaan lukien verisyöpöpotilaat ja luuydinsiirron saaneet – tutkimuksiin, jotka ovat erityisen herkkiä. Laajempia kliinisiä tutkimuksia terveistä aikuisista tarvitaan yleisten ohjeiden määrittämiseksi. Mutta makeisten, virvoitusjuomien ja makeisten väliaikainen vähentäminen antibiootikuurin aikana on turvallista, helppoa ja halpaa.

MAITOYLIHERKKYYS

Tutkimus yllättää: Moni maitoallerginen lapsi saattaa sittenkin sietää kuumennettua maitoa

Maitoallergia on lasten yleisin ruoka-allergia, mutta uusi Helsingin yliopiston tutkimus tuo rohkaisevia uutisia monille perheille. Tutkimuksen mukaan yli puolet maitoallergisista lapsista saattaa sietää voimakkaasti kuumennettua maitoa, vaikka tavallinen maito aiheuttaisi heille oireita.

Lääkäri ja väitöskirjatutkija Otso Nieminen selvitti Helsingin yliopistossa ja HUSin Iho- ja allergiasairaalassa, miten maitoallergiset lapset reagoivat voimakkaasti kuumennettuun maitoon. Tutkimuksessa lapsille annettiin vähitellen kasvavia annoksia maitoon keitettyä uuniriisipuuroa. Kuumentaminen muuttaa maidon valkuaisaineiden rakennetta, jolloin elimistön immuunijärjestelmä ei välttämättä tunnista niitä yhtä helposti.

Tulokset olivat huomionarvoisia. Yli puolet tutkimukseen osallistuneista lapsista sietä voimakkaasti kuumennettua maitoa. Niemisen mukaan sietämisen todennäköisyys oli korkea jopa joillakin lapsilla, joille kuumentamaton maito oli aiemmin aiheuttanut vakavia reaktioita.

Löydöksellä voi olla merkittäviä vaikutuksia hoitoon. Perinteisesti maitoallergiaa on hoidettu välttämällä maitotuotteita tarkas-

ti. Tutkijat kuitenkin muistuttavat, ettei tarpeeton maidoton ruokavalio ole aina harmiton ratkaisu. Se saattaa jopa hidastaa allergian väistymistä.

Tutkimuksen mukaan kuumennetun maidon käyttö voi nopeuttaa allergian katoamista. Siksi on tärkeää tunnistaa mahdollisimman varhain ne lapset, jotka sietävät tällaista maitoa turvallisesti.

Merkittäviä tuloksia saatiin myös diagnostiikan puolella. Nykyisin maitoallergia varmistetaan usein sairaalassa tehtävällä maitoaltistuksella, joka vie perheeltä kokonaisen päivän ja voi aiheuttaa vakavia allergiaoireita. Niemisen tutkimuksessa verikoe osoittautui tehokkaaksi tavaksi tunnistaa maitoallergia ilman altistusta. Tämä voi säästää sekä perheiden aikaa että terveydenhuollon resursseja.

Tutkimuksessa määriteltiin myös suomalaisille yli vuoden ikäisille lapsille sopivia maitoallergian raja-arvoja. Lisäksi kehitettiin uusi vaikeusasteen arviointimetelmä, joka on jo otettu mukaan Käypä hoito -suositukseen.

Otso Nieminen väitteli aiheesta Helsingin yliopiston lääketieteellisessä tiedekunnassa 23. lokakuuta 2026. Tuloksia pidetään kansainvälisestikin tärkeinä, koska kuumennetun maidon siedosta on edelleen verrattain vähän tutkimustietoa. Lähde: Helsingin yliopisto

TERVEYS

Kannattaa olla onnellinen – silloin ei saa muistitautia

Elinikämme pidentyessä ja väestön ikääntyessä kohtaamme kiistattoman haasteen: miten vähentää kasvavaa neurodegeneratiivisten sairauksien, kuten demensian, taakkaa. Demensia, jonka yleisin muoto on Alzheimerin tauti, on ollut kasvussa jo vuosikymmeniä.

Arvioiden mukaan vuonna 2050 maailmassa elää jopa 139 miljoonaa ihmistä, joilla on demensia. Huolestuttavasti uusia tapauksia diagnosoidaan vuosittain yli 10 miljoonaa – eli yksi tapaus joka kolmas sekunti.

Uusi tutkimus kuitenkin tarjoaa toivoa ja raikkaan näkökulman: hyvinvointisaattaa olla avain demensian ehkäisyyn tai ainakin sen riskin lieventämiseen. Vaikka useimmat kansanterveysstrategiat keskittyvät biolääketieteellisiin interventioihin, nouseva näyttö viittaa siihen, että mielenterveyden ja positiivisten tunteiden edistäminen voi toimia tehokkaana työkaluna demensian ehkäisyssä.

Vuosikymmenen tutkimus yhdistää hyvinvoinnin ja aivoterveuden

Washingtonin yliopiston St. Louisissa sijaitsevan Well-being and Emotion across the Lifespan Labin (WELLab) tutkijat julkaisivat merkittävän tutkimuksen, joka korostaa vahvaa yhteyttä hyvinvoinnin ja demensian riskin vähentämisen välillä. Yli kymmenen vuotta kestänyt monitieteellinen tutkimus tekee vakuuttavan esityksen hyvinvoinnin suojaavasta vaikutuksesta aivoihin.

Tutkimuksen tulokset perustuvat Chicagon ja Illinoisin vanhuksilta kerättyyn dataan vuodesta 1997 alkaen. Osallistujat suorittivat vuosittain kognitiivisia arviointoja ja antoivat itsearviointeja tunne-elämästään ja yleisestä hyvinvoinnistaan.

Tutkijat havaitsivat, että ne henkilöt, jotka ilmoittivat säännöllisesti korkeasta hyvinvoinnin tasoista, olivat vähemmän alttiita muistin ja ajattelukyvyn heikentymiselle, vaikka heillä olisi ollut Alzheimerin tautiin liittyviä biologisia markkereita.

Vaikka tämän yhteyden tarkat mekanismit ovat edelleen epäselviä, tulokset viittaavat vahvasti siihen, että hyvinvoinnin ylläpitäminen läpi elämän voisi auttaa viivästyttämään tai jopa ehkäisemään demensian puhkeamista.

Hyvinvointi – suoja demensiaa vastaan?

Tutkimus herättää myös laajemman kysymyksen: miksi hyvinvointi liittyy aivo-terveyteen? WELLabin johtaja, tohtori Emily Willroth, ehdottaa, että tähän yhteyteen voi olla useita selityksiä.

”Ihmiset, jotka raportoivat korkeammasta hyvinvoinnista, ovat todennäköisemmin mukana toiminnassa, jonka tiedämme edistävän aivoterveyttä, kuten säännöllisessä liikunnassa, sosiaalisessa kanssakäymisessä ja henkisessä virikkeellisyydessä”, Willroth toteaa. Näillä aktiviteeteilla on pitkään tiedetty olevan yhteys kognitiivisen heikkenemisen vähentämiseen, mutta tutkimus menee askeleen pidemmälle ja viittaa siihen, että hyvinvointi saattaa myös toimia puskurina stressin haitallisilta vaikutuksilta, jotka ovat tunnettu demensian riskitekijä.

Tohtori Kyrsten Costlow Hill, yksi tutkimuksen toisista kirjoittajista, selittää, että stressi voi vahingoittaa aivojen tärkeitä järjestelmiä, jotka

ylläpitävät kognitiivisia toimintoja. Korkea hyvinvointi sen sijaan voi tarjota resilienssiä, joka auttaa torjumaan tai lieventämään näitä vahinkoja.

Mitä hyvinvointi merkitsee jo demensiaa sairastaville?

Vaikka hyvinvointi tunnustetaan nyt mahdolliseksi ennaltaehkäiseväksi keinoksi, sillä on myös keskeinen rooli jo demensiaa kärsivien ihmisten elämän parantamisessa. WELLab korostaa, että hyvinvointiin kohdistuvat interventiot voivat lisätä autonomiaa, osaamisen tunnetta ja yhteenkuuluvuutta myös demensian edetessä.

Yksinkertaiset aktiviteetit, kuten liikunta, ulkoilu ja sosiaalinen kanssakäyminen, ovat osoittautuneet erittäin hyödyllisiksi demensiaa sairastaville. Nämä toimenpiteet eivät pelkästään paranna mielialaa ja kognitiivisia toimintoja, vaan ne myös lisäävät elämänlaatua. Lisäksi muisteluterapia, jossa ihmiset kannustetaan reflektomaan menneitä muistojaan, voi edistää emotionaalista vakautta ja vahvistaa kokonaisvaltaista hyvinvointia.

Kotona vanheneminen – eli asuminen omassa kodissa sen sijaan, että siirryttäisiin laitokseen – on osoittautunut erityisen tehokkaaksi keino lisätä vanhusten, myös demensiaa sairastavien, hyvinvointia. Käyttämällä yksinkertaisia kodin mukautuksia, apuvälineitä ja ylläpitämällä sosiaalisia yhteyksiä yksilöt voivat kokea suurempaa tyytyväisyyttä elämään. Demensiakylät, jotka tarjoavat turvallisen mutta tutun ympäristön, ovat myös nousseet malliksi, joka säilyttää demensiapotilaiden arvokkuuden ja elämänlaadun.

Tie eteenpäin: Toimi nyt, kun tiedämme

Vaikka tulokset ovat lupaavia, tohtori Willroth korostaa, ettei demensiaan ole olemassa ”ihmelääkettä”. Kuitenkin näyttö viittaa siihen, että voimme jo nyt ryhtyä toimiin tämän tuhoisan sairauden riskin vähentämiseksi. Kansanterveysdellisten aloitteiden tulisi asettaa hyvinvointi etusijalle demensiaa ehkäisevänä tekijänä. Väestön ikääntyessä tarve strategioille, jotka eivät ainoastaan hoida vaan myös ehkäisevät neurodegeneratiivisia sairauksia, tulee jatkossa kasvaamaan.

Hyvinvoinnin sisällyttäminen päivittäisiin rutiineihin ei ole pelkästään onnellisemman elämän asia; se voi olla myös avain kognitiivisen toimintakyvyn säilyttämiseen vanhuuteen asti. Liikunta, sosiaalinen vuorovaikutus, tietoisuusharjoitukset ja positiivinen tunne-elämä ovat kaikki saavutettavia ja tehokkaita keinoja parantaa sekä mielen että aivojen terveyttä.

Kuten tutkimus osoittaa, hyvinvointiin sijoittaminen tuo pitkän aikavälin hyötyä ja paljon pidemmälle kuin pelkkä onnellisuus – se voi olla avain demensia-pausten vähenemiseen tulevaisuudessa. Vaikka emme voi täysin poistaa riskiä sairastua neurodegeneratiivisiin sairauksiin, askeleet kohti mielen ja tunne-elämän hyvinvoinnin edistämistä voivat pienentää demensian todennäköisyyttä miljoonille ihmisille.

Maailmassa, jossa demensia on yksi kiireellisimmistä kansanterveyden haasteista, meidän on toimittava nyt. Hyvinvoinnin asettaminen etusijalle, sekä henkilökohtaisessa elämässä että kansanterveyspolitiikassa, voi johtaa terveempään ikääntymiseen ja lopulta demensian pienempään kuormitukseen yksilöille, perheille ja yhteiskunnalle. Hyvinvoinnin laiminlyönnillä on liian kova hinta – sekä mielellemme että tulevaisuudellemme.

**LEHEMME SISÄLTÖ ON TUOTETTU VASTUULLISESTI.
OLEMME SITOUTUNEET JOURNALISTIN OHJEISIIN.**

Lue ohjeet: <https://jsn.fi/journalistin-ohjeet/>

TAPAHTUMAT

TÄNÄÄN

SUNNUNTAIKÄVELY TÄNÄÄN Koko Vaasa kävelee – sunnuntain hittitapahtuma jatkuu

!
Tule mukaan! Sunnuntaina 4.10. klo 10:00-13:00 starttaa Kauppatorilta, läheltä patsasta, suosittu 10 kilometrin Sunnuntaikevely. Kiertue vie ympäri syksyisen kaunista Vaasaa – vauhdin määrääte te, ketään ei jätetä yksin ja lyhyempikin matka onnistuu. Kävelyn kruunaa yhteinen kahvihetki omakustanteisesti. Maksuton hyvän mielen tapahtuma. Sama meno jatkuu myös 11.10., 18.10., 25.10. ja 1.11.

Lähde: Tapahtuma Sunnuntaikevely, järjestäjä Vaasan Kävelyklubi ry, Huovinkuja 9 D 2.

HELSINGIN KIRJAMESSUT - TÄNÄÄN VIELÄ EHTII 22.-25.10.2026

Sanat nousevat päärooliin – Helsingin Kirjamessut juhlii kieltä

Lokakuussa Helsingin Messukeskuksessa puhutaan kielestä – ja paljon. Helsingin Kirjamessut järjestetään 22.–25.10.2026, ja ohjelmassa on lähes tuhat keskustelua, esiintymistä ja kohtaamista kirjallisuuden ystäville.

LOKAKUU

RITZ

Krista ja Mark juhliivat finlandssvenskia elämää Ritzissä 29 ja 30.10.26

Krista Siegfriids ja Mark Levengood tuovat Ritzin lavalle show'n "Hur härligt sängen klingar". Esitykset ovat torstaina 29. lokakuuta ja perjantaina 30. lokakuuta 2026 klo 19. Liput 49,90 euroa.
Show on finlandssvensk fest lavalla: luciakruunuja, rapujuhlia, dialekteja, lauluja, nau-rua ja ehkä pieni kyynel silmäkulmasa. Kaksikko juhlii juuriaan, nostalgiaa ja kaikkea sitä, mitä ulkomailla asuvat suomenruotsalaiset kaipaavat. Illasta tulee lämminhenkinen ja humoristinen kokemus, jossa ei tarvita hyttysiä mutta snapsi voi kuulua asiaan. Viite-tiedot: netticket.fi.

MARRASKUU

YLE

Yle Live saapuu Vaasaan 10.11

Ylen vauhdikas uusi lavaesitys saapuu Vaasan Ritziin 10. marraskuuta. Kaksikielisesä tapahtumassa yhdistyvät journalismi, huumori, musiikki, teatteri ja kurkistus uutistyon kulissien taakse. Esitys on suunnattu erityisesti 15–19-vuotiaille. Esitykset ovat klo 13 ja 19. Päiväesitys on koululaisille maksuton, ja iltaesityksen lippu maksaa 10 euroa.

LITTFEST

Vaasan kirjallisuusfestivaali LITTFEST 12.-14.-11.2026

Kirjallisuusfestivaali, joka järjestetään 12.–14.11.2026, kokoaa jälleen yhteen tunnettuja kirjailijoita Vaasa. LittFestiin osallistuvat Monika Fagerholm, Kjell Westö, Kirsti Manninen (Enni Mustonen), Axel Åhman, Emmi Itäranta, Jessikka Aro ja Tuomas Enbuske. Syksyllä luvataan myös kirjapiirejä ennen festivaalia.

VAASAN KAUPUNGINTEATTERI

Vierailu: Elämälle kiitos! Marion Rung 80v Juhlakiertue 13.11.26 klo 19

VAASABAROQUE BLÄNDAD AV DÖD OCH KÄRLEK 13.-15.11.2026

Kun barokki tanssii tangoa – voimakkaita tunteita lavalla
Italialainen varhainen barokki kohtaa argentiinalaisen tangon ja nykytanssin koreografisessa kokonaisteoksessa Bländad av död och kärlek. Vaasa Baroque ja Carl Knif Company esittävät esityksen Helsingissä 13.–14. marraskuuta ja Vaasassa sunnuntaina 15. marraskuuta klo 17:00 Ritzissä. Koreografia ja ohjaus: Carl Knif, musiikillinen suunnittelu: Kajsa Dahlbäck. Lavalla laulajat Kajsa Dahlbäck ja Erica Back, muusikot viululla, bandoneonilla, luuttulla, alttoviululla ja cembalolla sekä tanssijat Jonna Aaltonen, Carl Knif ja Terhi Vaimala. Musiikki: Claudio Monteverdi, Barbara Strozzi ja Astor Piazzolla, vuorovaikuttavat kehojen olemassaolon, intohimon ja katoavaisuuden ilmaisujen kanssa. pe / pe 13.11 klo / 19.00 Tanssin talo, Helsinki / Tanssitalo, Helsinki (Liput / liput: tanssintalo.fi)
La / la klo 14.11 klo / 15.00 Tanssin talo, Helsinki / Tanssitalo, Helsinki (Liput / liput: tanssintalo.fi)
Su / Sun 15.11 klo / kl. 17.00 @ Ritz, Vaasa / Vaasa
Esitys kestää noin 70 minuuttia ja sen jälkeen käydään taiteilijakeskustelu. Liput Vasa-esitykseen kautta netticket.fi/vaasa-baroque-syksy-host-26, Helsinkiin tanssintalo.fi:n kautta.
Lähde: vaasabaroque.com

WASA TEATER

"Snöfall"-ensi-ilta 14.11.2026

FINLANDIA-TALO

Vielä ehdit! Soile Yli-Mäyryn taide valloittaa Finlandia-talon – näyttely sulkeutuu lokakuun lopussa

Värien voimaa, vahvoja tunteita ja omaleimaista kuvakieltä! Taiteilija Soile Yli-Mäyryn näyttely Särkyneet kädet tarjoaa taide-elämyksen Helsingissä vielä lokakuun loppuun saakka.

Kuortaneelta kotoisin oleva Yli-Mäyry tunnetaan persoonallisesta ilmaisustaan, jossa värit, ihmishahmot ja symboliset aiheet rakentavat tunnistettavan taiteellisen maailman. Hänen tuotan-

toonsa kuu-luu maalausten lisäksi lasitaidetta, ja hänen teoksiaan on esitelty myös Suomen rajojen ulkopuolella.

Nyt esillä oleva näyttely kutsuu katsojan pysähtymään ihmisen, tunteiden ja maailman ristiriitojen äärelle. Jo näyttelyn nimi herättää kysymyksiä: mitä kädet kertovat ihmisestä ja millaisia jälkiä elämä jättää?

Näyttely on esillä Finlan-

dia-talon Showroom-tilassa Helsingissä 30. lokakuuta 2026 asti. Lokakuun puolivälissä taiteen ystäville on siis vielä hyvin aikaa tehdä kulttuuriretki pääkaupunkiin.

Taide ei aina tarvitse pitkää selitystä. Joskus yksi teos riittää herättämään ajatuksia vielä kotimat kallakin.

Lähde: Finlandia-talo – Soile Yli-Mäyryn näyttely.

Joulun taika palaa Vaasaan. Yksinäinen lapsi, salaperäinen kirje ja maailma, jossa haltiat tarvitsevat apua. Kun joulun suosikki "Snöfall (Lumisade)" palaa Wasa-teatteriin, värikäs perheesitys odottaa – mutta kimalluksen takana on myös tarina jostain hyvin inhimillisestä. Se alkaa toiveella.
Kuva: Wasa Teater

RUSK

Rusk Pietarsaassa: Kamarimusiikkia keskellä pimeintä marraskuuta – "luovuuden sulatusuuni"

17.–21. marraskuuta 2026
Kun sakka, sade ja pilkkopimeä ovat pahimmillaan, RUSK-fstivaali sytyttää kynttilänsä. Klarinetisti Christoffer Sundqvist ja säveltäjä Sebastian Fagerlund perustivat festivaalin

vuonna 2013. Vuodesta 2020 lähtien sitä on johtanut kapellimestari Anna-Maria Helsing. - Sulatusuuni, jossa luovuus virtaa vapaasti, he kuvailevat itseään.

Korkeatasoinen kamarimusiikki kohtaa muita taidegenrejä. Eksoottisia yhteyksiä? Kyllä kiitos. Vuoden pimein aika muuttuu yhtäkkiä unohtumattoman viihtyisäksi.

Jätä sadetakki kotiin. Tuo mukanaasi avoin mieli – ja ehkä termospullo glögiä.

Viite: Bothnia Classic

VAASAN KAUPUNGINTEATTERI Viirun ja Pesosen joulu

19.11.2026 alkaen Julia-näyttämöllä nähdään Viirun ja Pesosen joulu. Seppo Väli-sen oh-jaama esitys tuo rakastetut hahmot koko perheen yhteiseksi elämykseksi. Ensi-ilta 19.11.26

UKRAINE PRESIDENT

Starlink and Starshield Operations Have Been Restored to the Speeds We Had Before All the Restrictions – Address by the President

24 October 2026

I wish you good health, fellow Ukrainians!

The most important thing today is that Starlink and Starshield operations have been restored to the speeds we had before all the restrictions. The speeds are now where they need to be. The restoration began overnight, and by this morning, speeds were already sufficient to use this communication service. I want to thank everyone who helped us restore Starlink and Starshield operations, supported Ukraine's communication on this issue, and made it possible to return to normal conditions. This is crucial. This really matters: for our frontline logis-

tics, for defending Ukraine against jet-powered "shaheds."

This morning, Ukraine's Defense Minister Yevhenii Khmara delivered a report. We ran tests: Starlink and Starshield are working. I thank all Americans and all our partners who took this seriously and truly helped us. I thank members of Congress, senators, all the media, the State Department, and the President. Protecting lives matters.

We continue communicating with partners to restore other levels of our cooperation with America as well. It is very important that deliveries of air defense interceptors resume – interceptors against

Russian ballistic missiles. There are packages we are still waiting for. Both American packages and those from European partners. Packages for which political decisions have already been made.

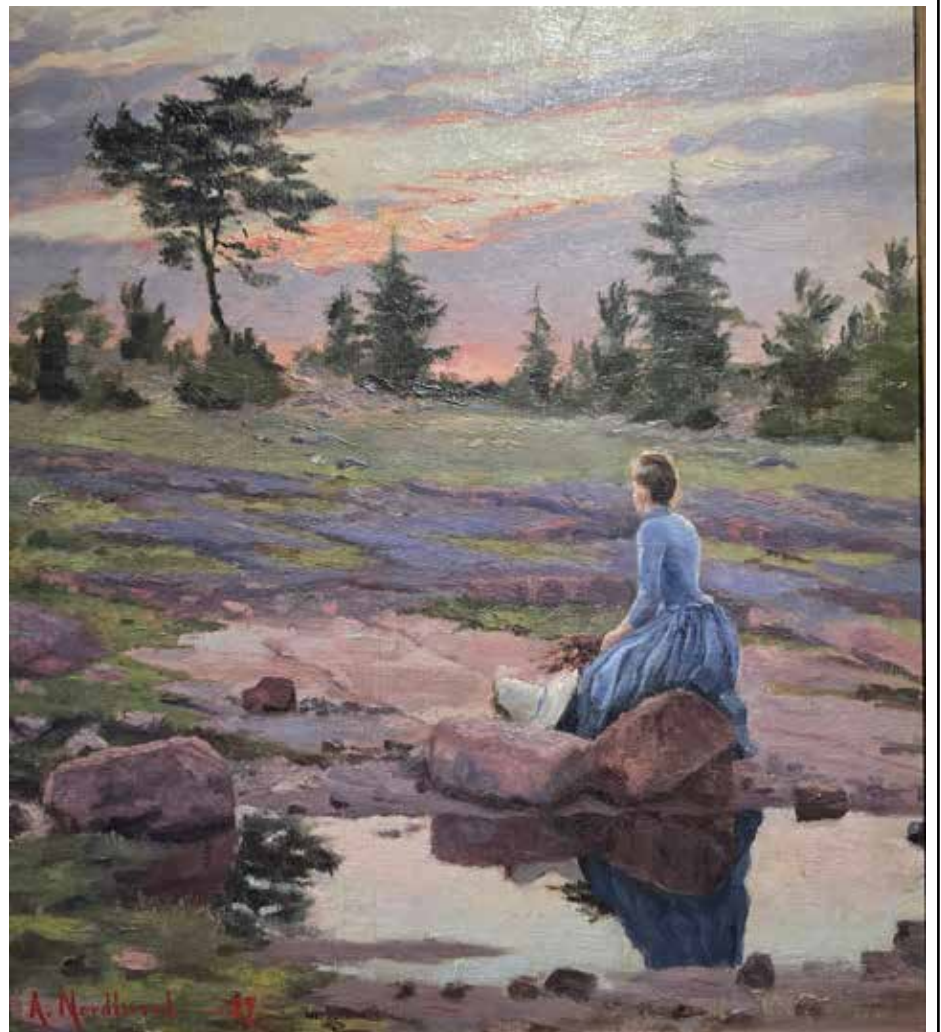
The third point: we are preparing meetings in Europe with envoys of the American President, as well as with our European partners – Europe must be part of the diplomatic process. Ukraine always involves Europe, and we expect diplomatic efforts to continue next week.

...

Read more:
<https://www.president.gov.ua/en>

COPYRIGHT: The Presidential Office of Ukraine. All materials featured on this site are licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International. The use of any materials posted on the website is permitted provided you link to www.president.gov.ua regardless of full or partial use of materials.

VIIKON TAIDE-ELÄMYS

Elin Alfhiid Nordlund
9.4.1861, Närpes
24.7.1941
Nainn maisemass 1887
Turun Taidemuseo
Nyt esillä Tikanojan taidekodissa

KOVINA AIKOINA

Kertomus Suomen viimeisten nälkävuosien ajoilta

Kirj. KARL A. TAVASTSTJERNA
Suomentanut Juhani Aho
Osa 50

Hän oli varomattomasti mennyt nielusta sisään, ja nyt ei hän kuolemakseenkaan enää osannut ulos. Mutta hän tuli hyvästi — hyvinkin hyvästi — toimeen tässä rysässä — eikä enää halunnutkaan siitä pois. Ja hän rauhoittui sitä enemmän kuta uhkavammaksi maan hätä tuli. Tuosta papinkirjakepposesta hän kyllä suoriutuisi, sillä eihän kauppaa ollut kukaan ollut näkemässä, ja tässä köyhän väen tulvassa Pohjanmaalta päin olisi vaikea saada selville, kenenkä papinkirja oikeastaan oli. Sitä paitsi oli Lehtimaa

moukka miehekseen ja typerä raukka, jota ei miehisen miehen tarvitsisi pelätä, vaikka hän tulisikin uhkailemaan kärejillä, sillä siinä sekasorrossa, joka nyt näkyi olevan tulossa, voisi sukkela mies, jolla

vielä on rahaa taskussa, kyllä keksiä keinoja pelastukseksseen.

Ei, Lehtimaata ei Kalle Pihl enää pelännyt, vaikka hän koko syksyn olikin kierrellyt Uramon torppaa insinöörin kanssa, joka nyt onneksi oli matkustanut tiehensä. Insinööriä oli hän sitä vastoin alati värissyt ja odottanut, että se milloin tahansa astuisi pirttiin lautamiehen tai siltavoudin seurassa, mutta Lehtimaa — se raukka — ei nähtävästi ollut uskaltanut kertoa insinöörille kaikkea pelä-

tessään omaa nahkaansa, ja nyt se oli jo aivan myöhäistä. Kuta enemmän aikaa kului, sitä varmemmaksi tunsu Kalle Pihl itsensä ja sitä selvemmiksi osasi hän miettiä puolustuskeinoja ilmiantajaa vastaan.

Parhaiten piti hänen hyvää tuultaan vireillä onnistunut vuodentulo. Kun useimmilta naapureilta oli paleltunut melkein kaikki ja kun suuret rikkaat talot saivat vain neljännen jyvän, pui Kalle Pihl kapin alalta kymmenen kappaa. Halla ei ollut hänen sarkojaan koskettanutkaan — perunoita lukuun ottamatta, jotka eivät kuitenkaan nekään olleet kokonaan paleltuneet. Hän ei tiennyt, mistä tämä tuli. Hän luki sen vasta peratun, väkevän pellonsa ansioksi, ja ehkä vaikutti siihen virtaakin, joka juoksi pellon alitse ja piti ilmaa liikkeessä, kenties myöskin hyvät hengettäret ja hänen onnensa.

HUUMORI SATA VUOT- TA SITTEN

LAHJAKAS PERHE

Olette uskomattoman lahjakas perhe, sanoi kohtelias vieras. Poikasi on huilisti, vaimosi on pianisti tai tyttäresi viulisti. Mikä te itse olette?
Pessimisti, oli vastaus.

UKKONEN

Herra: Viime yönä oli hirveä ukkosmyrsky...
Vaimo: Voi luoja, miksi ette herättäneet minua? Tiedättehän, etten saa unta ukkosmyrskyn aikana!

MAROKKOLAINEN TARINA

Arabialainen söi leipää, juustoa ja paahdettua lihaa. Kissa tuli naukuinaan hänen viereensä. Mies viskasi sille leivänpalan. Kissa haisteli sitä, mutta ei syönyt. Mies viskasi sille juustonpalan. Kissa ei sitäkään syönyt, haisteli vain. Silloin mies viskasi sille pienen rahan ja sanoi: — Mene ostamaan mitä haluat.

MAROKKOLAINEN TARINA.

Arabialainen, jolta varastettiin turbaani, ei ryhtynyt sitä etsiskelemään, vaan lähti heti hautausmaalle, asettuen siellä kärsivällisesti odottelemaan. Kun häneltä kysyttiin, mitä hän odotteli, hän vastasi: — Tänne varas kuitenkin lopulta saapuu.

PÖLYNIMURIT

Ovelta ovelle -myyjä: ”Rouva, tämä uusi sähköinen pölynimuri puolittaa kotityötäKotirouva: ”Loistavaa! Sitten otan kaksi.”

Astronomic picture of the week:

Thor's Helmet Nebula

This VLT image of the Thor's Helmet Nebula was taken on the occasion of ESO's 50th Anniversary, 5 October 2012, with the help of Brigitte Bailleul — winner of the Tweet Your Way to the VLT! competition. The observations were broadcast live over the internet from the Paranal Observatory in Chile. This object, also known as NGC 2359, lies in the constellation of Canis Major (The Great Dog). The helmet-shaped nebula is around 15 000 light-years away from Earth and is over 30 light-years across. The helmet is a cosmic bubble, blown as the wind from the bright, massive star near the bubble's centre sweeps through the surrounding molecular cloud.

Credit:ESO/B. Bailleul Creative Commons Attribution 4.0 International License

BLOGI- KIRJOITTAJAT

Kirjoita Waasan Päivälehteen – Et simme bloggajia!

Rakastatko ajatustesi, kokemuksesi tai asiantuntemuksesi jakamista? Waasan Päivälehti etsii intohimoisia kirjoittajia, jotka haluavat luoda mielenkiintoista sisältöä lukijoillemme.

Kirjoitatpa sitten paikallisia uutisista, kulttuurista, elämäntavasta, yrittäjyydestä tai omista kokemuksistasi – äänesi on tervetullut!

Kirjoittaminen *Waasan Päivälehdelle* on loistava tapa saada teksti laajemmin luetuiksi, tutustua uusiin ihmisiin ja kehittää luovuuttasi. Aiempaa kokemusta ei tarvita – tärkeintä on into ja ideat! Arvostamme monipuolisia näkökulmia ja uusia ääniä, jotka kuvastavat yhteisöämme elinvoimaa.

Kiinnostuitko? Lähetä meille blogi-idea tai pieni näyteteksti, ja julkaisemme tekstisi mielellämme. Tule mukaan tekemään *Waasan Päivälehteä* paikka merkityksellisille keskusteluille ja inspiroiville tarinoille!

Ota yhteyttä sähköpostitse waasanpaivalehti@gmail.com lisätietoja varten. Odotamme innolla kuulevamme sinusta!

Waasan Päivälehti

Moderni sanomalehti, jonka ulkoasu on piirretty 1870-luvun lehdistöstä. Silloin sanomalehdissä oli vain 4-8 sivua. Paljon tekstiä, mutta ei kuvia ollenkaan, joten muutamassa sivussa on paljon luettavaa.

Lehti sisältää lainauksia vanhoista päivälehdistä, jotka on otettu Kansalliskirjasto (digi.kansalliskirjasto.fi). GPT3, Gemini ja Monica tekevät osan rutiininomaisesta toimitustyöstä, kuten käännöstyö, korrehtuurin luku ja lyhyen notisien kirjoittaminen. Kaikki tekstit on tarkastettu toimittajilla ja toimitus vastaa tekstien sisällöstä.

Waasan Päivälehti on päivälehtityyppinen julkaisu, toistaiseksi se ilmestyy sunnuntai-aamuisin, mutta tavoitteenamme on että se jatkossa ilmestyy joka aamu.

Lehti on luettavissa verkossa ilmaiseksi.

Päätoimittaja on Hans Björknäs.

Lukijoiden kirjoitukset ovat tervetulle!

Lehti on paikallisessa omistuksessa ja tulee sellaisena pysymään.

Toimitus: Waasan Päivälehti, Toinen linja 9 B 36, 00530 Helsinki. Puhelin +358-40-5462455. Ilmoitukset pyydetään lähettämään emaililla jpg-muodossa.

Email: waasanpaivalehti@gmail.com

Lukijoilta

Erittäin mielellämme vastaan lukijoidemme kommentteja. Kommentteja, tarinoita, muistoja, keskustelua, uutisia kotoa. Tämä on luultavasti tämän paperin tärkein osa.

Mutta tilaa on rajoitetusti, joten kirjoita mahdollisimman lyhyesti! Joten lähetä viestit osoitteeseen:

waasanpaivalehti@gmail.com

Ilmoita WP:ssä

Tässä historiallisessa ja hypermodernissa päivälehdessä ensimmäisten joukossa mainostamisella voi olla PR-arvoa.

waasanpaivalehti@gmail.com

jpg-, tiff- tai png-muodossa. Mainokset pienennetään sitten 46 mm:n sarakkeen leveyteen.

Ota yhteyttä: waasanpaivalehti@gmail.com

com

LOKAKUUN HOROSKOOPPI 2026

Oinas (21.3. - 19.4.): Tunnet olosi rohkeaksi, Oinas! Mutta ennen kuin alat siirtää huonekaluja ympäriinsä tai haastat pomosi tanssikilpailuun, muista: kohtuus kaikessa. Käytä energiasi viisaasti (aloita vaikka vain yhden huoneen uudelleenjärjestelyllä).

Härkä (20.4. - 20.5.): Tänä kuukautena mukavuus on valttia. Olipa kyse ylimääräisistä peitoista tai herkuista, nauti rauhassa. Mutta älä anna Netflixin kysyä ”Katseletko vielä?” enempää kuin kolme kertaa peräkkäin.

Kaksoset (21.5. - 20.6.): Sosiaaliset suunnitelmasi ovat kuin jonglöörausta, mutta varo, Kaksoset—jos tiputat liian monta palloa, saatat vahingossa päätyä kahdelle illalliselle samana iltana. Vinkki: ota molempiin mukaan omat eväät!

Rapu (21.6. - 22.7.): Mielialasi vaihtelee nopeasti, mutta niin vaihtelee myös kykysi kääntää kriisi draaman hetkeen. Kanavoi sisäinen saippuasarjätähtesi ja tuo arkisiin hetkiin ripaus teatteria. Kuka sanoo, ettei ruokakaupassa voi näytellä?

Leijona (23.7. - 22.8.): Olet valmis

parrasvaloihin, Leijona! Muista kuitenkin antaa tilaa myös muille—paitsi karaokessa, silloin voit valloittaa lavan ja laulaa kuin olisit pääesiintyjä Madison Square Gardenissa.

Neitsyt (23.8. - 22.9.): Listoja, listoja ja lisää listoja. Mutta tässä on juu: kaikkea ei tarvitse suunnitella. Yllätä itsesi lokakuussa tekemällä jotain spontaania. Ei hätää, voit tehdä siitä listan jälkikäteen.

Vaaka (23.9. - 22.10.): Lokakuu on täynnä tasapainoa, Vaaka, mutta tiesithän sen jo. Muista, että tasapaino tarkoittaa vähän kakkua ja lehtikaalia. Nauti herkuista ilman syyllisyyttä—elämä on juuri niitä makeita ja suolaisia hetkiä varten!

Skorpioni (23.10. - 21.11.): Sinä olet mysteeri, Skorpioni, ja tässä kuussa salaperäisyytesi on huipussaan. Olipa kyse Haloween-asusi salaamisesta tai kiusallisten keskustelujen välttelystä, pokerinaamasi on täydellinen.

Jousimies (22.11. - 21.12.): Seikkailu odottaa! Mutta ehkä jätä benjihyppy väliin ja suuntaa uusiin kahviloihin. Huumorin-

tajusi toimii parhaana kompassina, joten naura itsellesi, kun löydät itsesi kahvilasta ilman Wi-Fi-yhteyttä.

Kauris (22.12. - 19.1.): Kiipeät menestyksen vuorelle, mutta lokakuu muistuttaa sinua hengähtämään. Juhlita pieniä voittoja—kuten sitä, että sait vihdoin järjestettyä sukkalaatikkosi. Kyllä, sekin lasketaan!

Vesimies (20.1. - 18.2.): Omituiset ideasi kukkivat täysillä tänä kuukautena. Ehkä on aika aloittaa se outo harrastus, josta olet haaveillut—makrameekukkaroita kenties? Luovuudellasi ei ole rajoja!

Kalat (19.2. - 20.3.): Unelmoiva puolesi on täydessä vauhdissa, Kalat. Varo vain, ettet uppoa liikaa haaveisiin ja missaa sitä tärkeää Zoom-palaveria. Ehkä on aika asettaa muutama lisämuistutus (ja varmistaa, etteivät kaikki muistutukset liity päiväuniin!).

Iloista lokakuuta kaikille—olkoon tähtenne kohdillaan ja sukkaparinne aina tallessa!

